

MOTIE van mevr. El Fassi, de hh. Hayette en Norré: Invoering van een specifiek meldingssysteem in samenwerking met de apotheken voor slachtoffers van huiselijk geweld.

Mevr. El Fassi geeft aan dat er bij de parketten elk jaar meer dan 45.000 dossiers rond huiselijk geweld worden geregistreerd. Dit cijfer ligt wellicht hoger omdat niet alle feiten aangegeven worden. Deze vorm van geweld is een van de meest voorkomende inbreuken op de mensenrechten en lijkt ook meer voor te komen tijdens de lockdown (in Europa 30% meer gevallen van partnergeweld).

De slachtoffers moeten dringend kunnen beschikken over een manier om misbruik te signaleren, te meer omdat ze vaak terughoudend zijn om hulp te vragen. Tijdens de lockdown is het moeilijk om hulp te zoeken omdat de dader steeds thuis is. Apotheken zijn plaatsen waar men discreet hulp kan invoeren. Dergelijke systemen in Vlaanderen en Bergen hebben al goede resultaten gegeven. De motie van de PS wil slachtoffers van dergelijk geweld helpen door een specifiek meldingssysteem in te voeren in samenwerking met de apotheken.

Deze motie ligt in de lijn van de motie van november 2019 en de gewestelijke en federale maatregelen. De motie legt o.a. de nadruk op meer coördinatie met andere machtsniveau's, meer bepaald Brussel Preventie & Veiligheid.

Mevr. Czekalski herinnert eraan dat huiselijk en partnergeweld van elke dag is en een van de meest voorkomende inbreuken op de mensenrechten is. In de federatie Wallonië-Brussel bellen 42 vrouwen per dag naar het gratis nummer (0800/30.030) om dergelijk geweld te signaleren. Dit nummer is vaak overbelast, wat de omvang van het probleem weergeeft. Deze problematiek vereist een multidisciplinaire aanpak van alle machtsniveau's. De interministeriële conferentie van 8 mei II. heeft beslist een hulpsysteem in apotheken in te voeren en de gewestelijke en plaatselijke besturen moeten zorgen voor de invoering hiervan en de bevolking hierover informeren.

Mevr. Czekalski heeft lof voor het werk van mevr. Culer en de hh. Godefroid en Cohen, waarbij er 5 woningen vrijgemaakt konden worden door het SWU om personen in moeilijkheden op te vangen, met de steun van anderen gemeentediensten en het OCMW. Ze is tevreden over de indiening van deze motie, het resultaat van de samenwerking van alle fracties.

Mevr. Vandeputte bedankt de PS voor deze motie en de medewerking van de MR. Aangezien de lockdown partnergeweld in de hand kan werken, moet er een specifieke begeleiding voorzien worden. Eenoudergezinnen zijn bovendien nog kwetsbaarder in deze bijzondere context. Een meldingssysteem in apotheken is een goed initiatief. Het personeel belast met het onthaal van slachtoffers moet wel voldoende omkaderd worden om de emotionele stress te behandelen die hieraan verbonden is, zoals ook vermeld werd in het amendement aan het einde van de motie.

De h. Cornelis geeft aan dat het OCMW al zijn ervaring zal inzetten om slachtoffers van huiselijk en partnergeweld te helpen.

De h. Cools geeft aan dat Uccle en avant tevreden is over de indiening van deze motie en deze zal goedkeuren, evenals de amendementen ter vervollediging van de originele tekst.

De h. De Bock heeft hetzelfde standpunt als de h. Cools in naam van Défi.

Schepen De Brouwer signaleert dat het college vorige week al heeft gesproken over een dergelijk meldingssysteem en voorstander is van de gelijkaardige maatregelen zoals voorgesteld in deze motie. Dit volgt de lijn van de acties die reeds ondernomen werden om huiselijk en partnergeweld te bestrijden en dit is een prioriteit voor het college. De politie is proactief in dit domein door alle slachtoffers sinds januari 2020 te contacteren. De schepen vermeldt ook de terbeschikkingstelling van 5 noodwoningen van het SWU.

De pandemie dwingt de gemeente om snel te reageren door systemen in te voeren die in normale omstandigheden meerdere maanden nodig zouden hebben. De schepen betreurt de persartikels over het gebrek aan aandacht van de gemeente rond vrouwenmoord, terwijl de gemeente net een motie hierover heeft

goedgekeurd. Ze is tevreden over de inzet van de verschillende teams om deze vorm van geweld te bestrijden. De werkgroep voor de invoering van dit systeem zal binnenkort samenkomen.

Schepen Hublet keurt de motie goed, net zoals CDH, maar betreurt dat men de voorafgaande verbintenis niet heeft gerespecteerd om geen moties in te dienen tijdens virtuele zittingen van de gemeenteraad om de duur hiervan niet aanzienlijk te verlengen.

De motie wordt unaniem goedgekeurd.

Tekst van de motie

Overwegende dat huiselijk geweld helaas universeel is en tot de meest voorkomende schendingen van de mensenrechten behoort.

Aangezien huiselijk geweld niet alleen vrouwen treft, maar ook kinderen, adolescenten, personen met een handicap, ouderen, inclusief mannen.

Overwegende dat huiselijk geweld in de ruime zin van het woord, in de Belgische wetgeving strafbaar wordt gesteld door tal van strafrechtelijke bepalingen [1];

Overwegende dat de strijd tegen dit probleem in Europa concreet gestalte gekregen door de invoering van het Verdrag van de Raad van Europa inzake de voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, het zogenaamde "Verdrag van Istanbul", dat op 11 mei 2011 door de Raad van Europa werd aangenomen en in 2016 door België werd geratificeerd;

Overwegende dat dit internationaal verdrag het eerste bindend rechtsinstrument is[2] voor Europa, dat een juridisch kader creëert om geweld tegen vrouwen te voorkomen, de slachtoffers (inclusief kinderen) te beschermen, straffeloosheid van de daders te bestrijden en een geïntegreerd en alomvattend beleid te ontwikkelen;

Overwegende artikel 4 van het Verdrag van Istanbul betreffende de uitbanning van huiselijk geweld tegen vrouwen: "De uitvoering van de bepalingen van dit Verdrag door de partijen, met name maatregelen ter bescherming van de rechten van slachtoffers, wordt gewaarborgd zonder discriminatie op welke grond dan ook, zoals geslacht, gender, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere opvatting, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte, seksuele geaardheid, genderidentiteit, leeftijd, gezondheid, handicap, burgerlijke staat, migranten- of vluchtelingenstatus of andere status;

Overwegende de acties die in de gemeente Ukkel al heeft ondernomen in de strijd tegen huiselijk geweld of geweld;

Gelet op de motie waarin Ukkel zich engageert om te strijden tegen geweld en discriminatie ten aanzien van vrouwen en de erkenning van vrouwenmoord, goedgekeurd op 28 november 2019 door de gemeenteraad van Ukkel;

Overwegende de toename van het aantal gevallen van huiselijk geweld in ons land als gevolg van de lockdown;

Overwegende dat de gemeente Ukkel getroffen werd door een bijzonder gewelddadig geval van huiselijk geweld tijdens de lockdown;

Overwegende dat deze toename is vastgesteld op basis van een stijging van het aantal oproepen die binnenkomen op de hulplijn "bij vragen over geweld" 0800 300 30; die zijn toegenomen;

Overwegende dat de hulplijn "huiselijk geweld" verzadigd was en in het hele land versterking nodig had, o.m. omwille van de verplichte lockdown na de gezondheidscrisis;

Overwegende dat de oproepen aan de hulplijnen voor huiselijk geweld, waaronder de hulplijn "bij vragen over geweld", drie keer zo hoog zijn als sinds het begin van de lockdown;

Overwegende dat de extra oproepen van drie groepen komen: de professionals die informeren naar de situatie van het eerstelijnsnetwerk, de omgeving van de slachtoffers en de slachtoffers zelf.

Overwegende dat de lockdown ertoe leidt dat de slachtoffers thuis opgesloten zitten met de geweldpleger, en dat het aantal incidenten wellicht nog fors zal toenemen;

Overwegende dat slachtoffers van huiselijk geweld het moeilijker hebben om buitenshuis hulp te vragen en te krijgen;

Overwegende dat als reactie op dit probleem reeds bepaalde maatregelen werden genomen door de gespecialiseerde netwerken en instellingen;

Overwegende dat de gemeenten via hun OCMW's een cruciale rol te spelen hebben in de bestrijding van huiselijk geweld, met name omdat zij expertise hebben inzake de opvang van slachtoffers;

Overwegende de centrale rol die apotheken tijdens de gezondheidscrisis hebben gespeeld en dat ze oproepen tot hulp van slachtoffers kunnen doorspelen aan de dienst huiselijk geweld, die vrouwen die slachtoffer zijn van geweld en hun kinderen noodopvang en psycho-socio-educatieve ondersteuning biedt;

Overwegende de eerste bemoedigende resultaten van de meldingsmechanismen in apotheken die in Vlaanderen en in Bergen werden getest;

Overwegende dat een dergelijk mechanisme zou moeten worden ontwikkeld over het gehele grondgebied van het gewest, in termen van gelijke behandeling voor de slachtoffers;

Overwegende dat dit systeem ook na de gezondheids crisis moet blijven bestaan om huiselijk geweld te bestrijden;

Overwegende dat de auteurs van de onderhavige motie van mening zijn dat de apothekers de verzamelde meldingen rechtstreeks aan de ordediensten moeten kunnen doorgeven om de efficiëntie van een dergelijk systeem te verbeteren;

Overwegende dat de burgemeester bevoegd is voor de politie op het niveau van de gemeente;

Overwegende dat de politiezones op aanzet van hun burgemeesters van de strijd tegen huiselijk geweld een prioriteit moeten maken en op een efficiënte manier met BPV moeten samenwerken aan het uitrollen van een meldingssysteem via de;

Overwegende dat de politieraad werk moet blijven maken van de toepassing van het Verdrag van Istanbul binnen onze politiekezone, en onze politieagenten moet sensibiliseren rond een aangepaste opvang van slachtoffers van huiselijk geweld;

Gelet op de maatregelen die onze politiekezone reeds heeft ingevoerd;

Overwegende dat de maatregel publiek moet worden aangekondigd, waarbij alle belanghebbenden (politie, apothekers, OCMW en verenigingen op het terrein) worden betrokken;

Overwegende dat BPV de uitrol van dit mechanisme moet coördineren in het kader van zijn opdrachten;

Overwegende dat de federale overheid bevoegd is om apothekers te machtigen om meldingen te verzamelen en die aan de politie door te geven;

Omdat we van oordeel zijn dat bestrijding van dergelijk geweld, ondanks de crisis, een dringende en absolute prioriteit moet blijven;

Overwegende dat een escalatie van geweld voorkomen moet worden door financiële middelen en bijkomend personeel te voorzien en nieuwe initiatieven te ontwikkelen;

De raad,

VERLEENT ZIJN GOEDKEURING aan de motie tot invoering van een specifiek meldingssysteem in samenwerking met de apotheken voor slachtoffers van huiselijk geweld.

HERBEVESTIGT de engagementen en verzoeken van zijn motie waarbij Ussel zich engageert in de strijd tegen geweld en discriminatie van vrouwen en meisjes en vrouwenmoord erkent, goedgekeurd op 28 november 2019.

Aan het college te VRAGEN:

- om in samenwerking met Brussel Preventie & Veiligheid een performant meldingssysteem in te voeren op het gemeentelijke grondgebied;
- een grote promotiecampagne te voeren rond het nummer 0800 30 030 dat gebeld kan worden in geval van partnergeweld;
- de onderhavige motie over te maken aan het federale parlement, het Brusselse gewestelijke parlement, aan de eerste minister, de minister van Justitie, de Brusselse minister-president, de Brusselse staatsecretaris voor Gelijke Kansen, aan het college en de raad van onze politiekezone.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering te VRAGEN:

- via Brussel Preventie & Veiligheid:
 - o het systeem "Praat erover met je apotheek" op gewestelijk vlak te coördineren;
 - o in samenwerking met equal.brussels en Brusafe de bewustmaking voor huiselijk geweld te verhogen bij de veldwerkers (lokale agenten, preventied medewerkers);
 - o in het volgende gewestelijke preventie- en veiligheidsplan een ambitieuze strategie op te nemen om het slachtoffer te beschermen en de geweldplegers van de woonplaats te verwijderen;
- Via de intra-Brusselse taskforce, de goede initiatieven bekend te maken en door te geven aan alle actoren in het veld op het gebied van huiselijk geweld.

de federale overheid te VRAGEN:

- In nauwe samenwerking met de vertegenwoordigers van de apothekers en de politiediensten, een voorziening ter ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld op te richten, die hen in staat stelt het geweld waarvan zij slachtoffer zijn aan te geven door zich naar een apotheek te begeven;
- Duidelijke aanbevelingen te formuleren voor de apothekers, politiediensten en magistraten met betrekking tot opvang van de slachtoffers, ontvangst en follow-up van de klachten;
- In samenwerking met de deelstaten te zorgen voor informatieverstrekking en bewustmaking van het publiek over deze voorziening.

[1] Zo zijn er:

- de wet van 4 juli 1989 die verkrachting tussen echtgenoten strafbaar stelt;
- de wet van 24 november 1997 om het geweld tussen partners tegen te gaan;
- de wet van 30 oktober 1998 die psychisch geweld en stalking in het Strafwetboek invoegt;
- artikel 327 van het Strafwetboek betreffende de bedreigingen met een aanslag op personen;
- de wet van 6 januari 2003 op grond waarvan de gezinswoning kan worden toegewezen aan de echtgenoot die het slachtoffer is van partnergeweld;
- artikel 458bis van het Strafwetboek, op grond waarvan het beroepsgeheim mag verbroken worden bij strafbare feiten tegen kwetsbare personen (bijvoorbeeld geweld tijdens de zwangerschap) en bij partnergeweld in het algemeen (vanaf 1 maart 2013);
- de wet van 15 mei 2012 op het tijdelijk verblijfverbod bij huiselijk geweld

[2] Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, 11 mei 2011, art. 3.